

ILMATIETEEN LAITOS
METEOROLOGISKA INSTITUTET
FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

Kemin ilmanlaadun seuranta

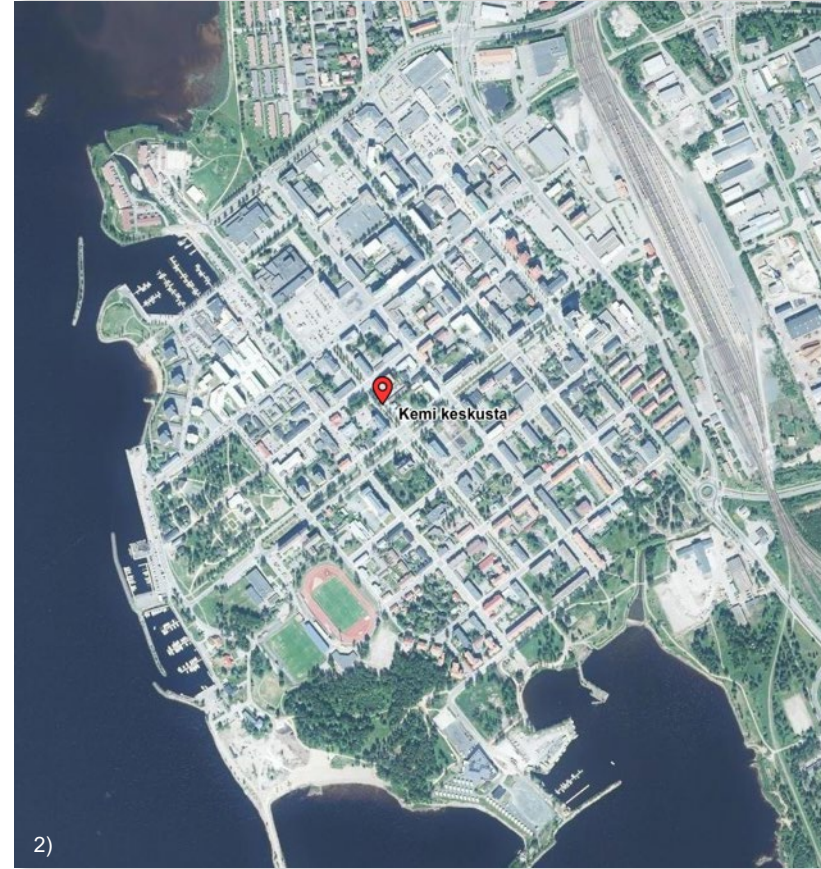
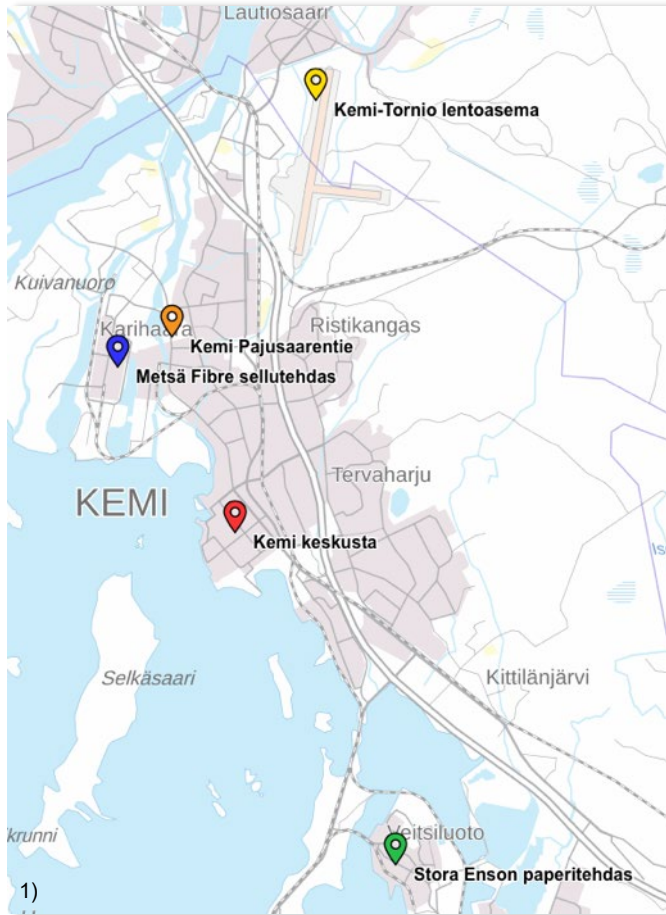
Tulokset vuoden 2021 ajalta

9.6.2022

Antti Manninen, Maija Ylinen

Mittausasema sijaitsi Kirkkopuistonkadulla, jossa tarkkailtiin ulkoilmanlaatua 1.1.–28.12.2021

Mitatut suureet ja niiden yleisimmät päästölähteet

NO_x
typen oksidit

PM₁₀
hengitettävät
hiukkaset

PM_{2.5}
pienhiukkaset

kaukokulmeumana

TRS
haisevat
rikkiyhdisteet

Mitatut suureet ja niiden yleisimmät päästölähteet

NO_x
typen oksidit

PM₁₀
hengitettävät
hiukkaset

PM_{2.5}
pienhiukkaset

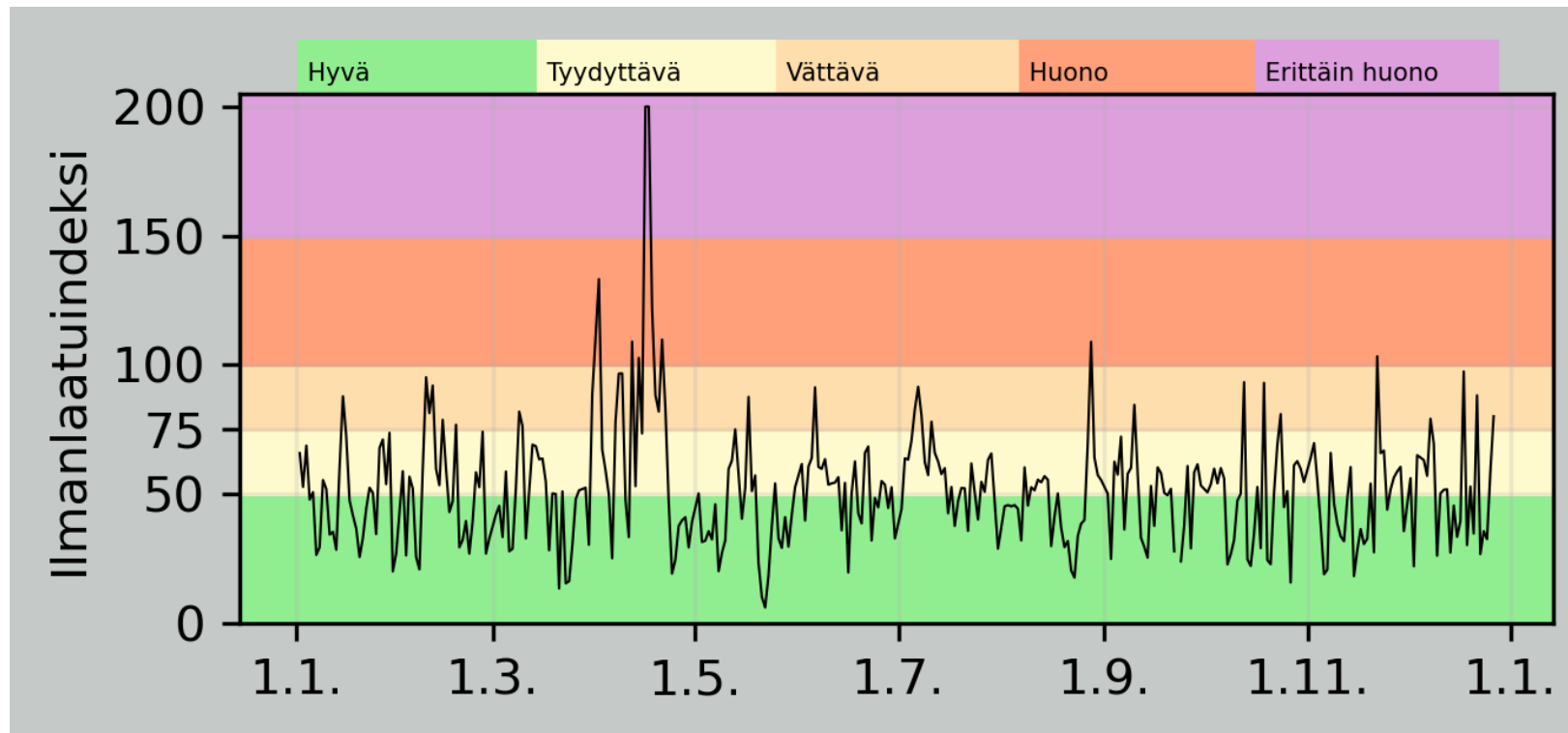
kaukokulkeutumana

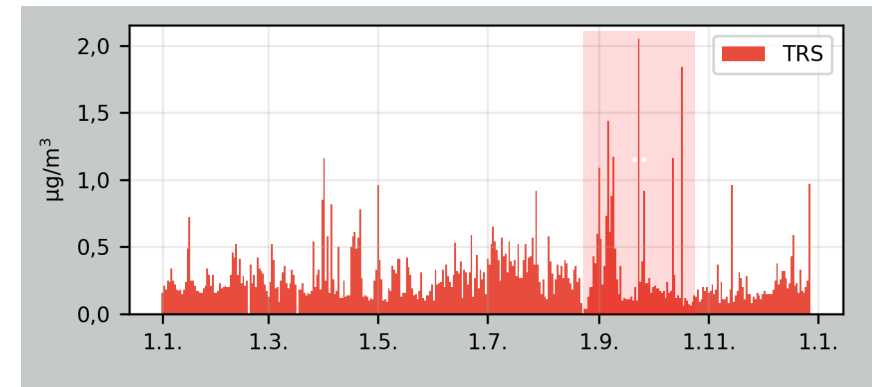
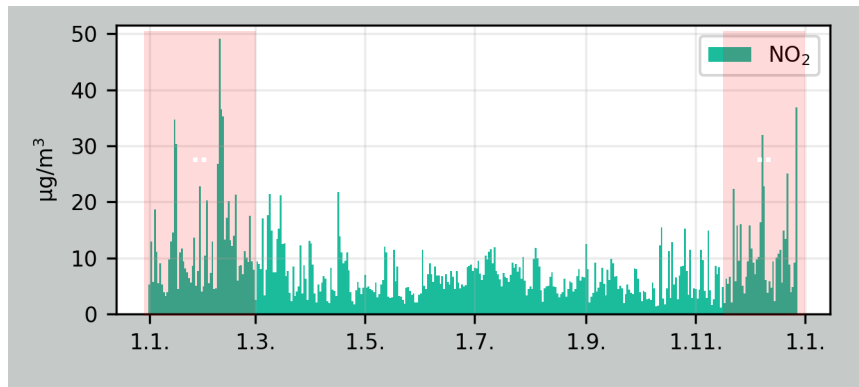
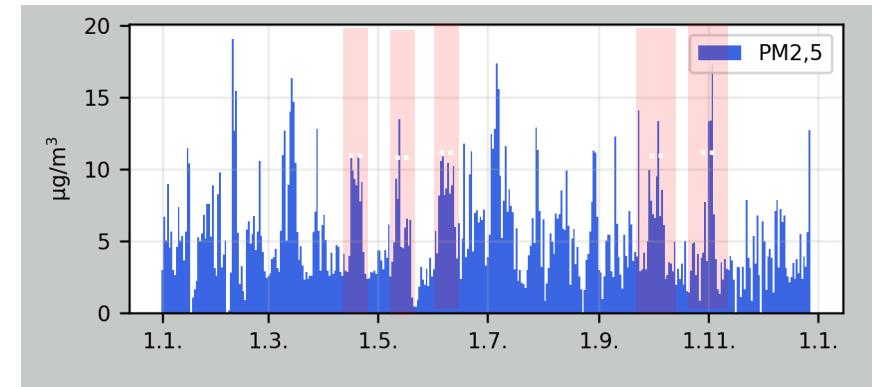
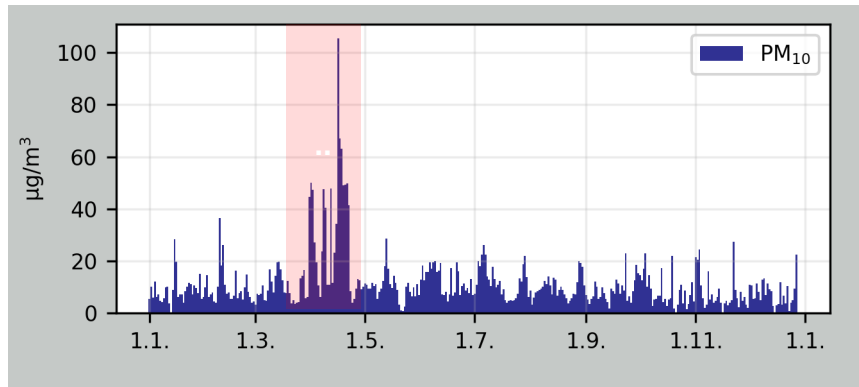
TRS
haisevat
rikkiyhdisteet

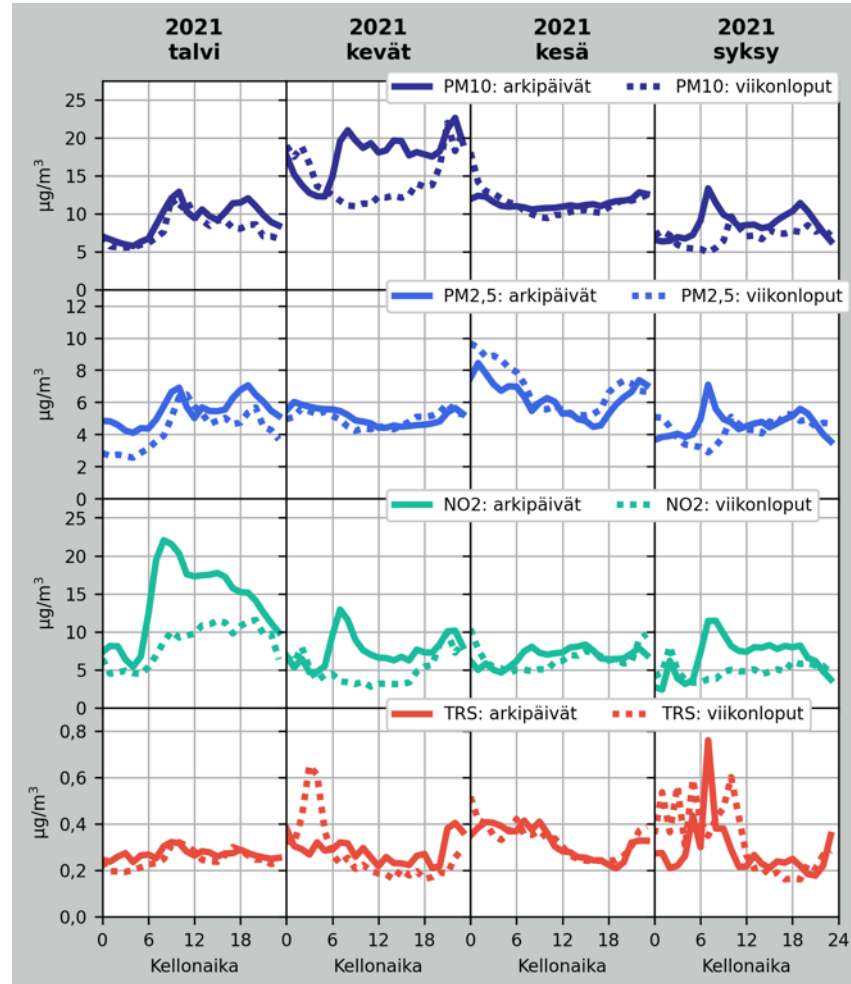
Ilmanlaatu oli pääosin hyvää tai tyydyttävää 89% mittausjakson päivistä, huhtikuussa huonoimmat

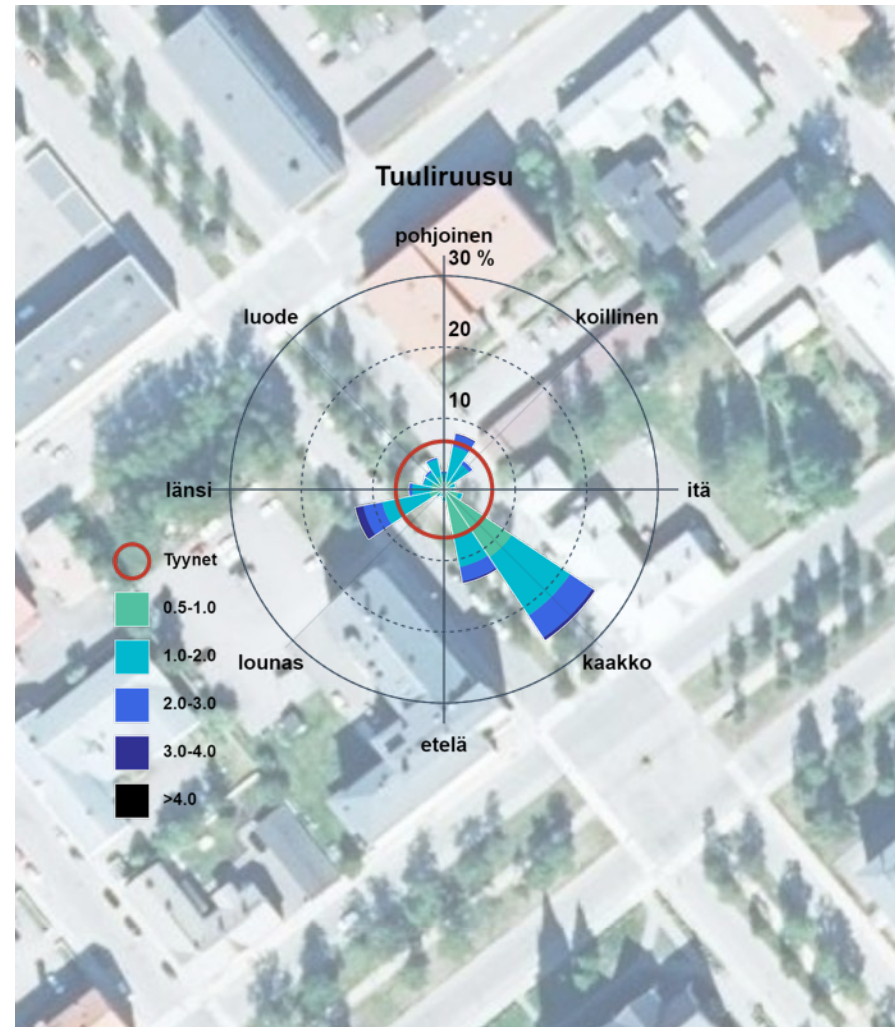
Hiukkasissa näkyy katupöly (PM_{10} , $\sim PM_{2,5}$), kaukokulkeumat ($PM_{2,5}$), kylminä vuodenaikoina ilman heikko sekoittuminen (NO_2), tehtaiden huoltotoimet ja prosessihäiriöt (TRS)

Tuntijakaumissa havaittavissa katupölykaudella ja varsinkin kylminä kuukausina liikenteen vaikutus

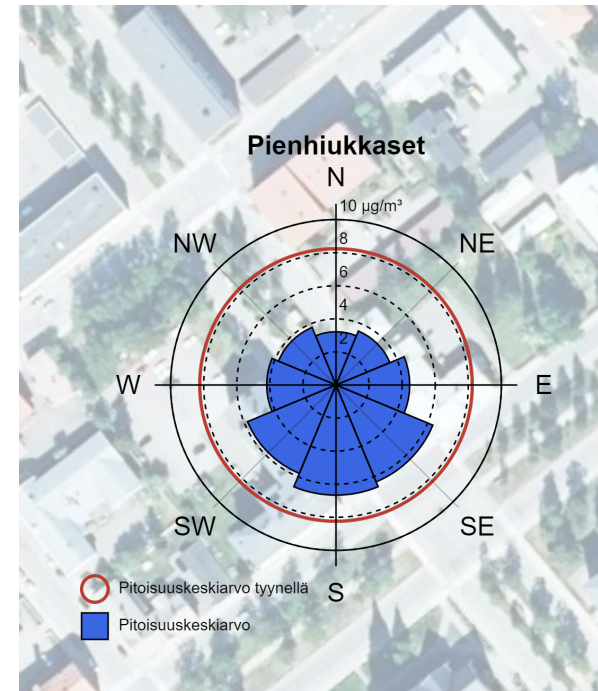
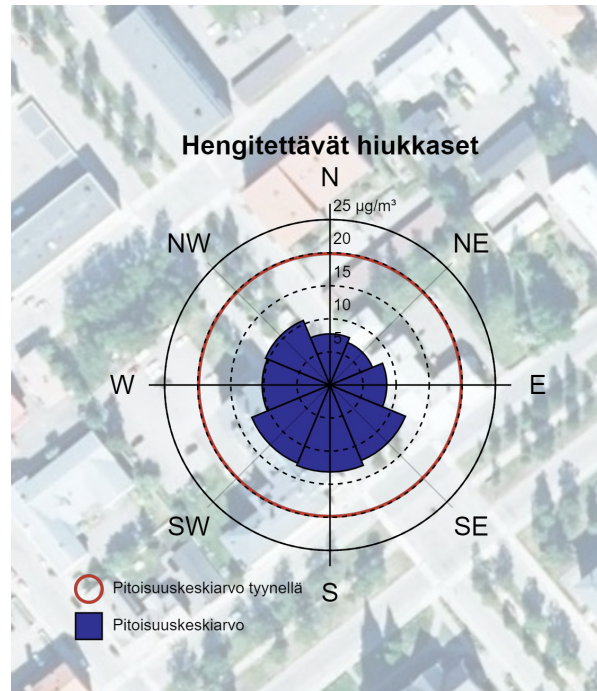
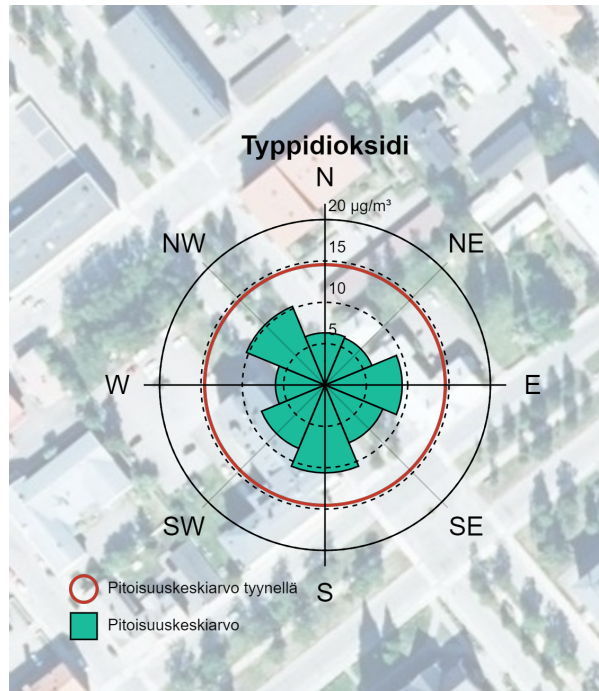

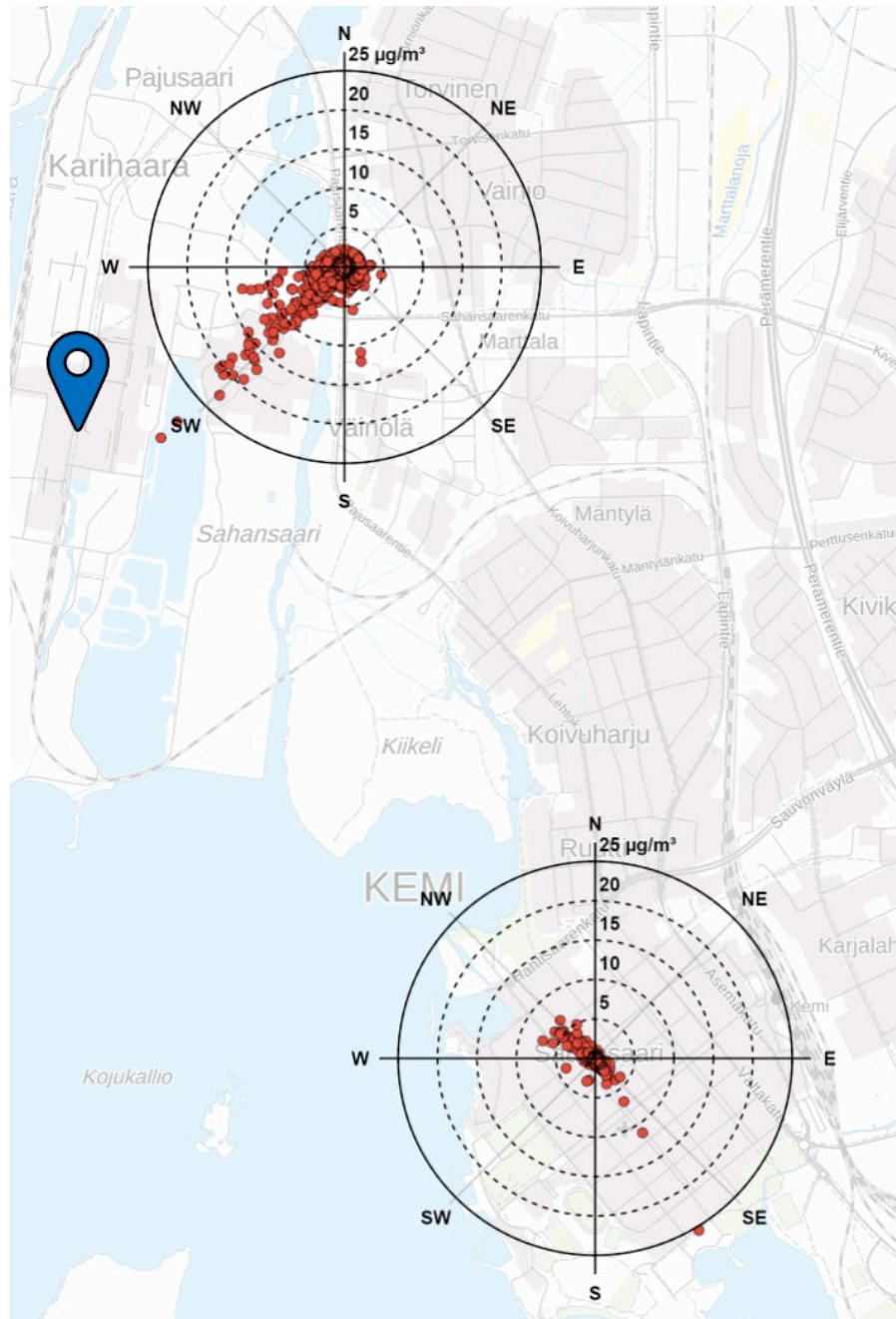
Tuuliolosuhteet vuoden 2021 aikana mittausasemalla

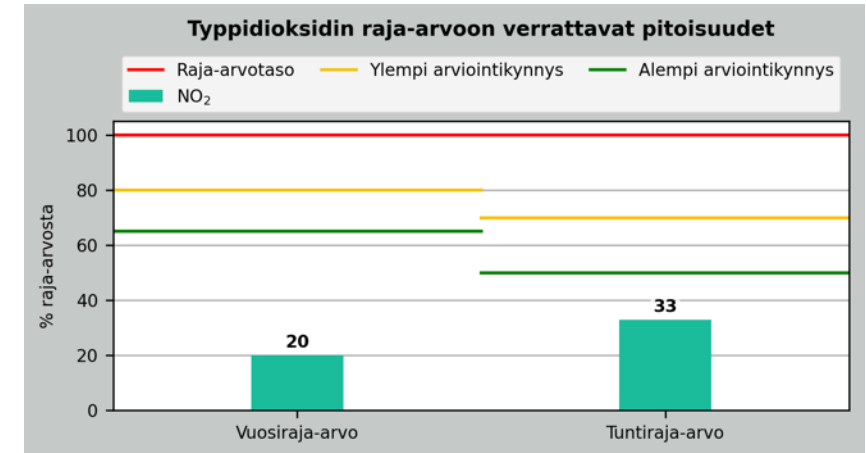
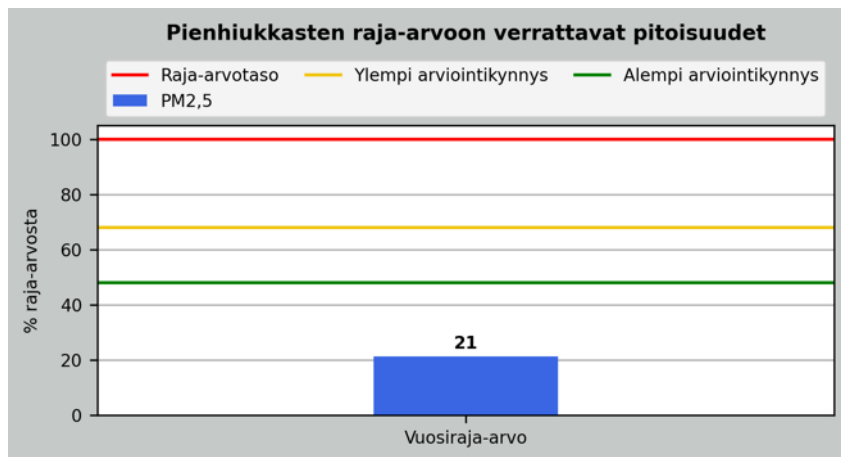
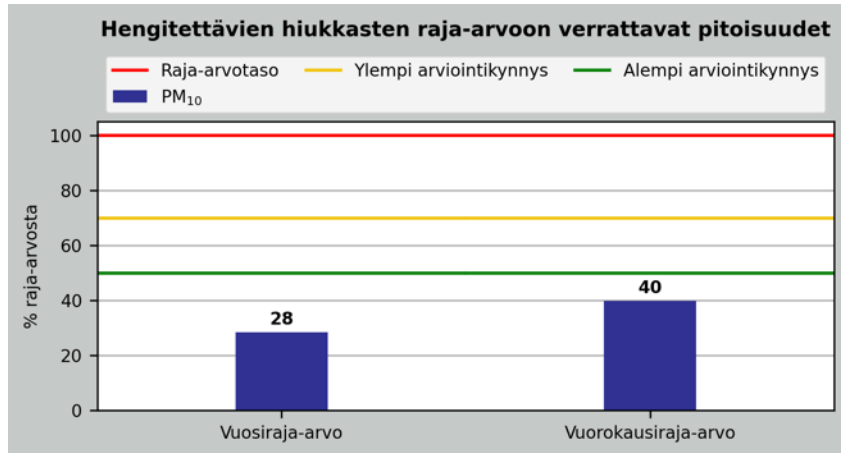

Pitoisuusruusukuvaajat vuoden 2021 mittauksien ajalta

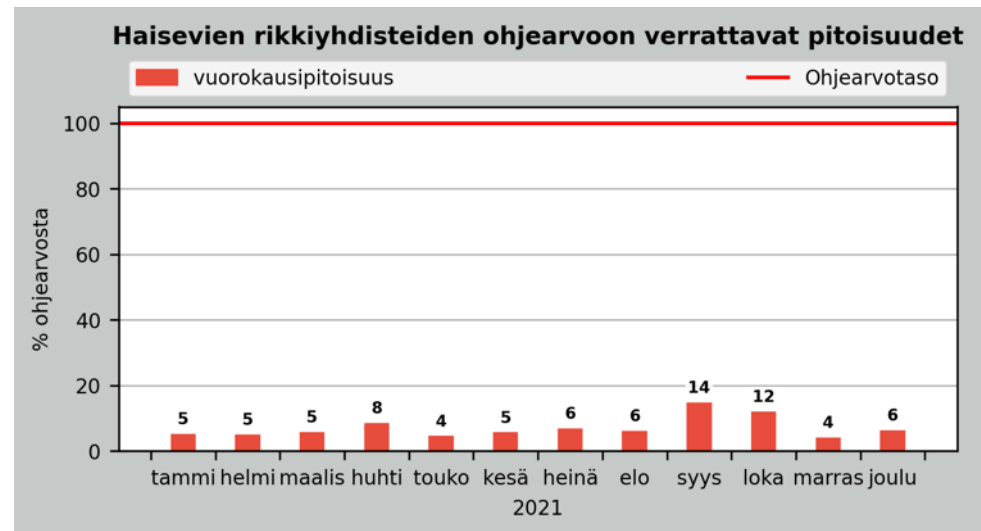
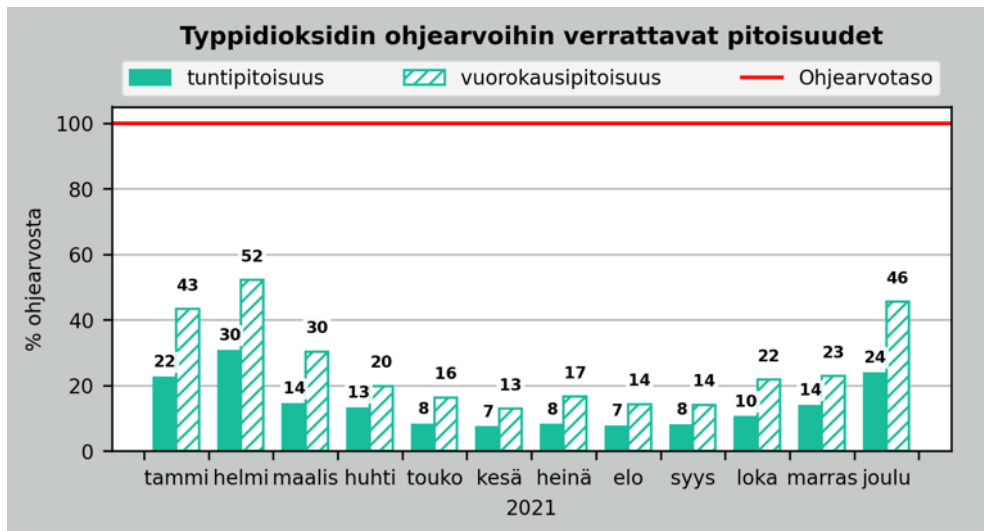
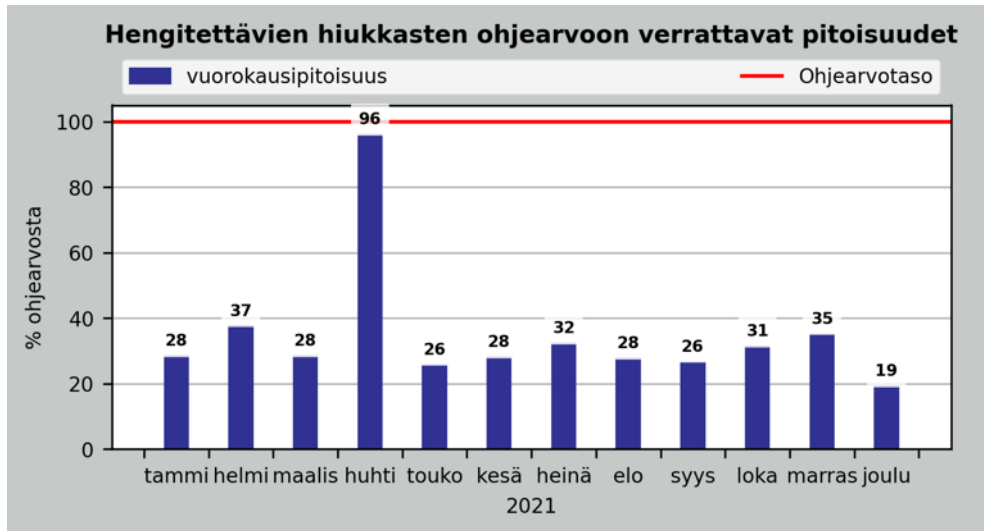

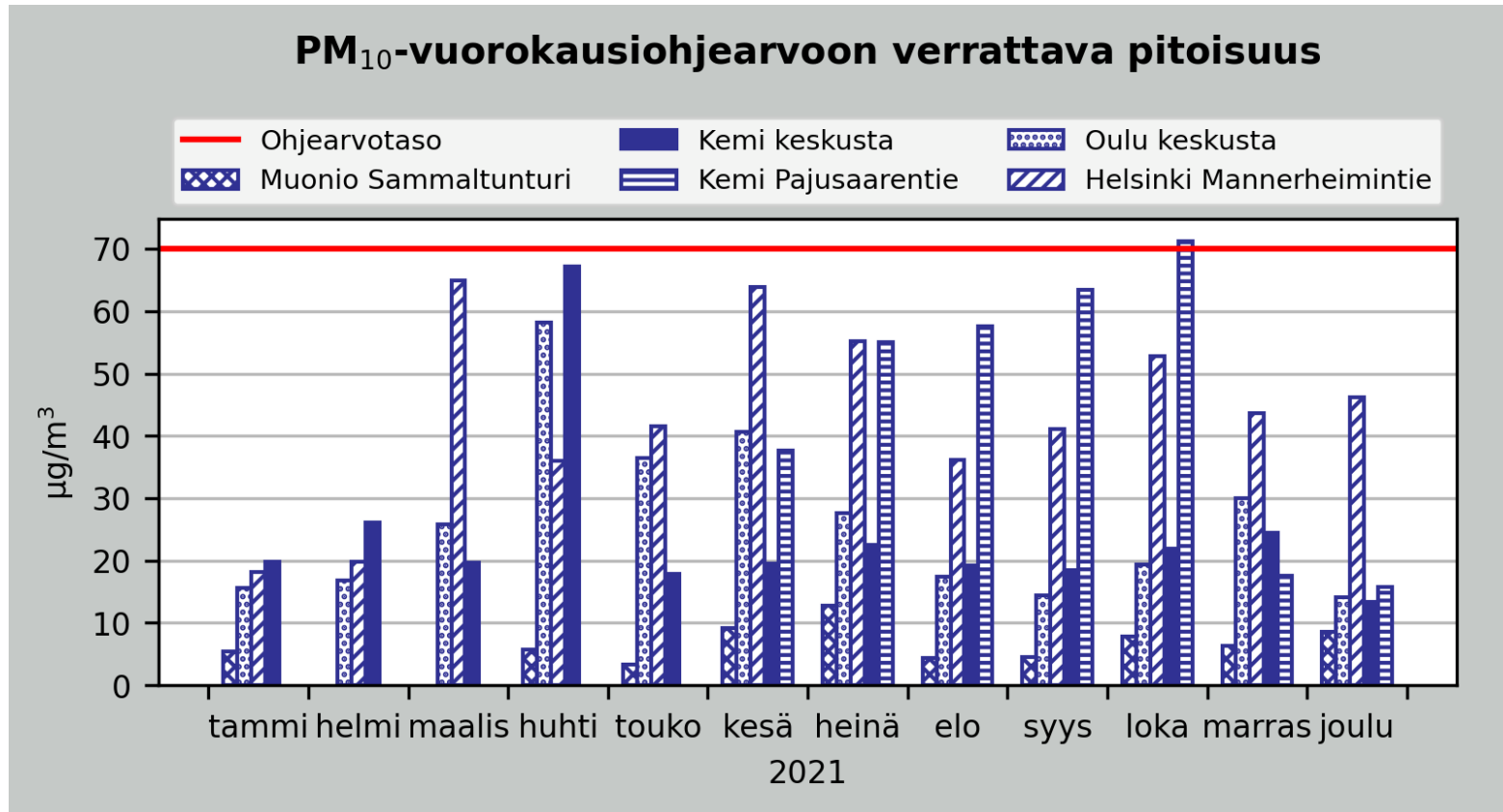
Raja-arvot eivätkä arviontikynnykset ylittyneet vuoden 2021 aikana

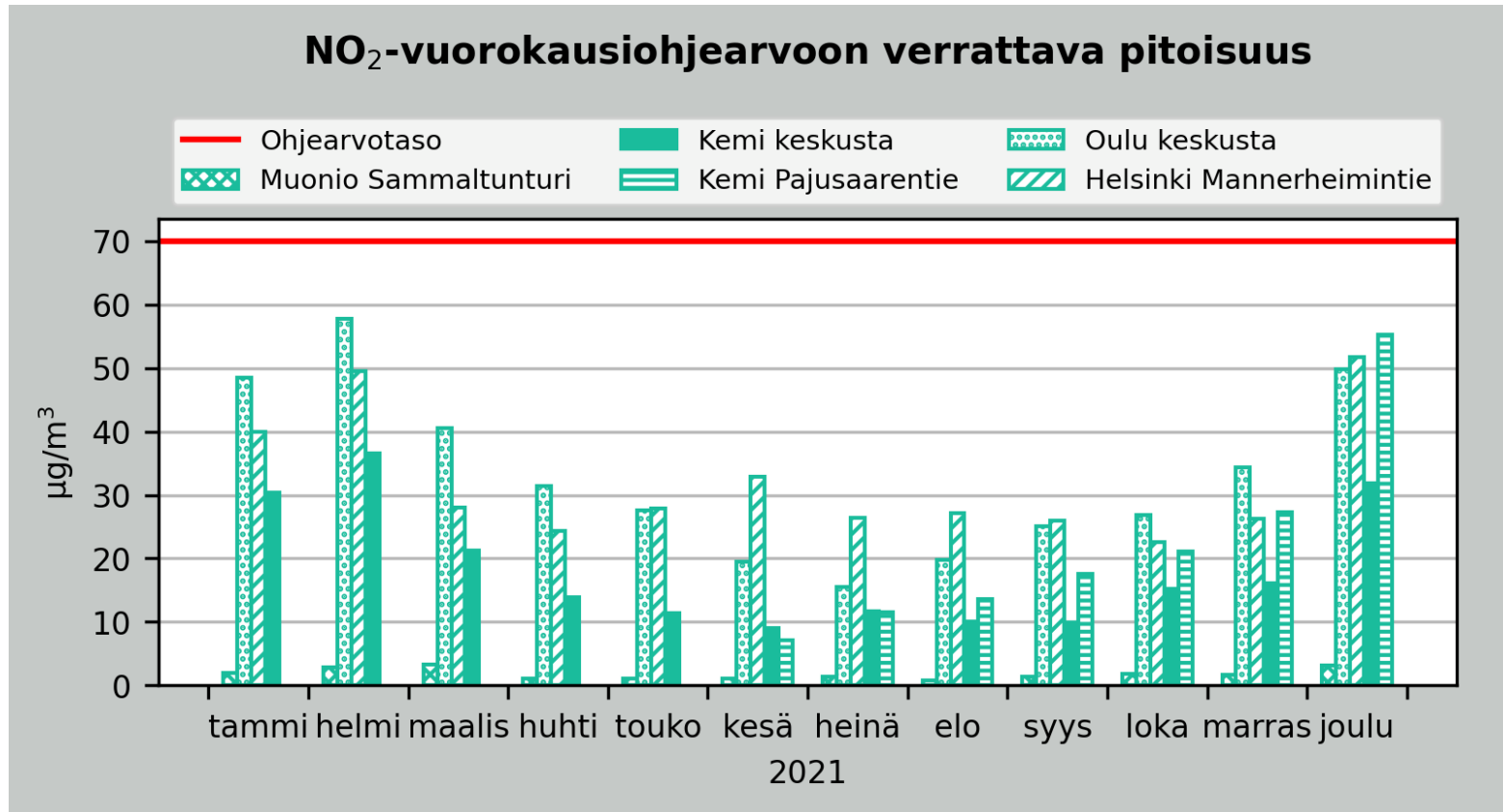
Ohjearvotasot eivät ylittyneet vuoden 2021 aikana

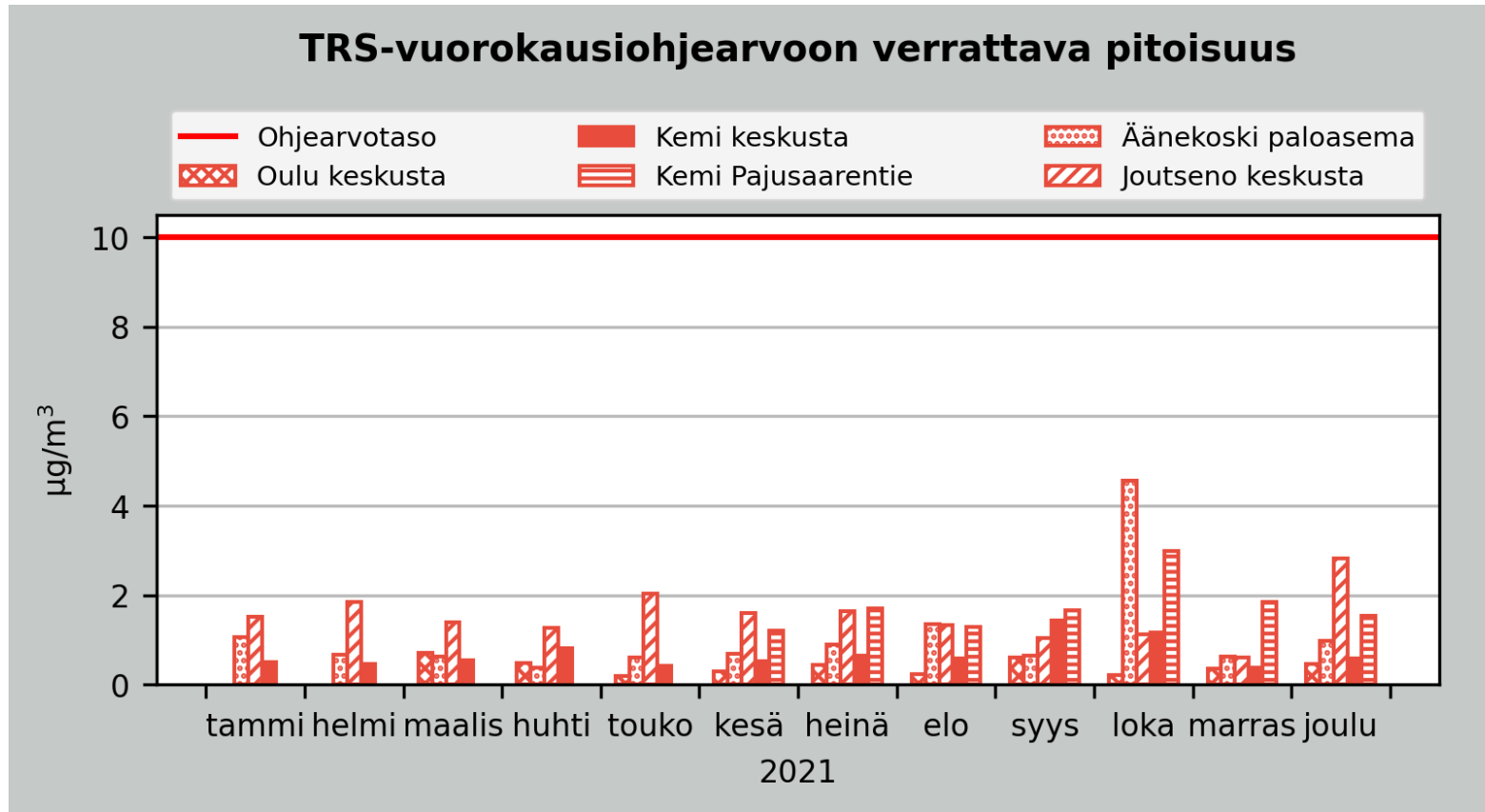
Vuonna 2021 kevät-pölykaudella Kemin keskustassa mitattiin korkeampia PM₁₀ pitoisuuksia kuin Oulun keskustassa ja Mannerheimintielle

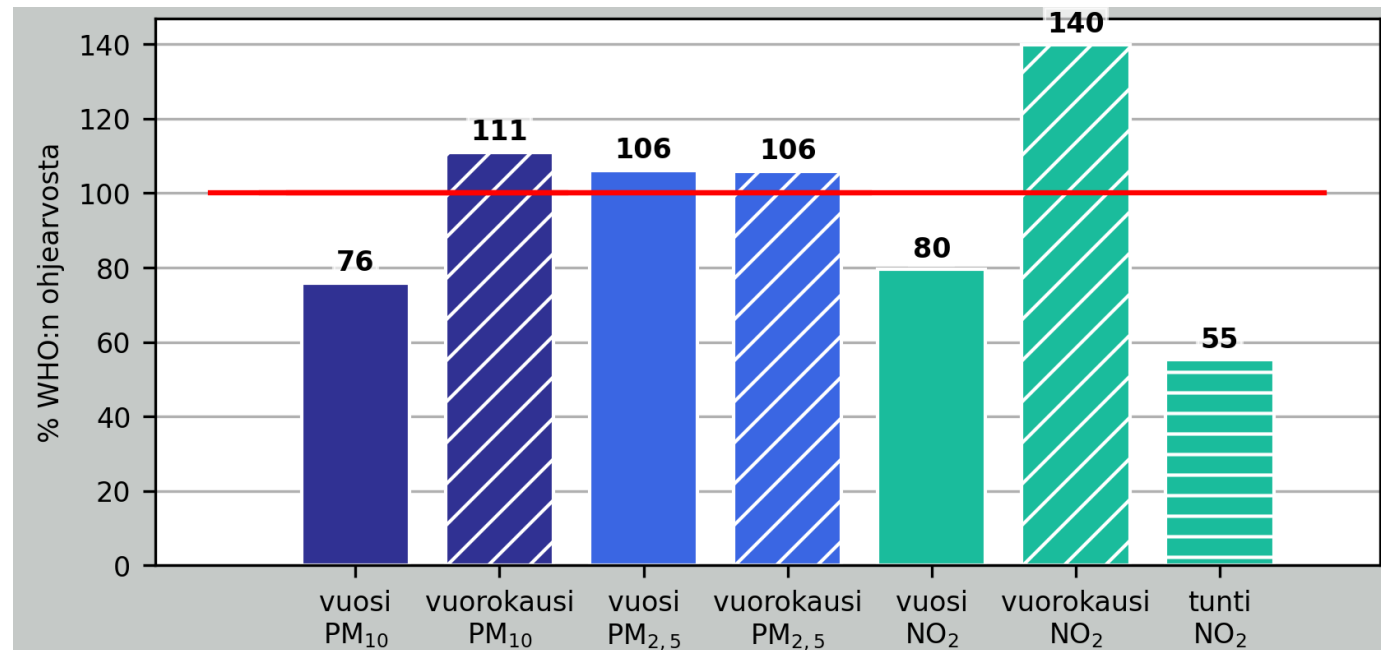
Typpidioksidipitoisuudet olivat pienempiä kuin vertailuilla asemilla, tosin liikennemäärät olivat oletettavasti pienemmät myös

TRS pitoisuuksien vaihtelut riippuvat paikallisten tehtaiden prosesseista

Verratessa uusiin vuoden 2021 WHO:n ohjearvoihin ylityksiä tehtiin PM₁₀ vrk-, PM_{2,5} vrk- ja vuosi- sekä NO₂ vrk-pitoisuuksissa

Yhteenveto

Ilmanlaatu oli hyvää/tydyttävää 89% ajasta.

Huonon tai erittäin huonon ilmanlaadun päivistä suurin osa ajoittui keväälle.

- PM₁₀ pitoisuudet aiheuttajana

Raja-arvoja tai arviointikynnyksiä ei ylitetty.

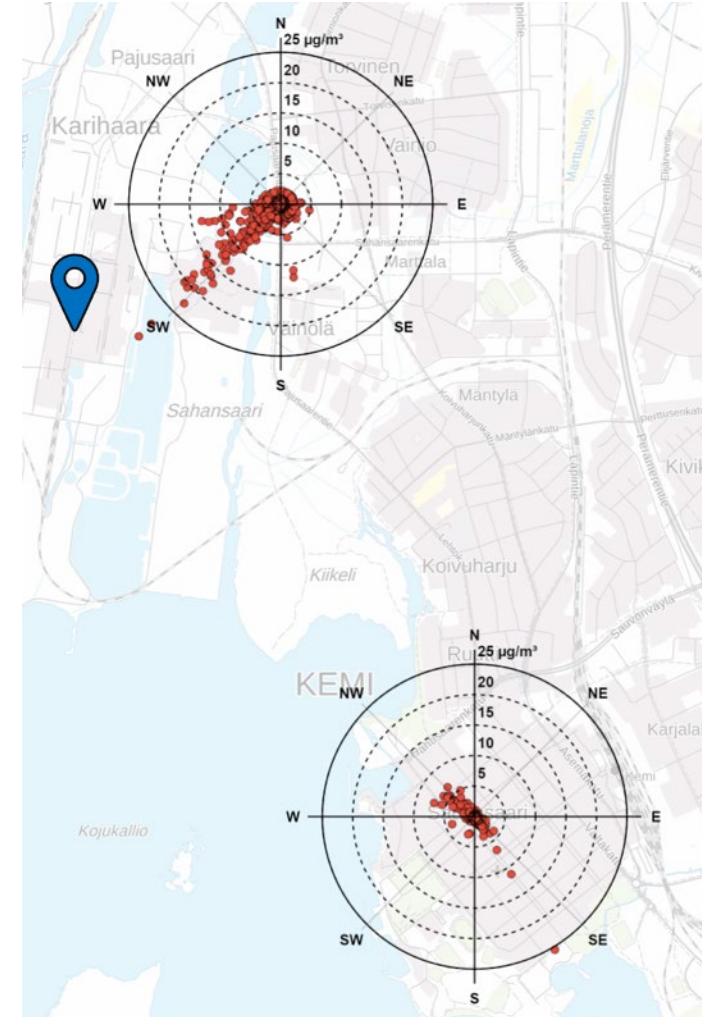
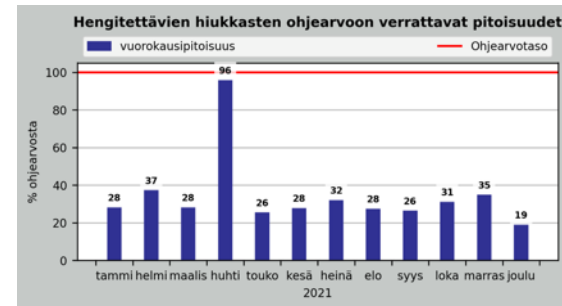
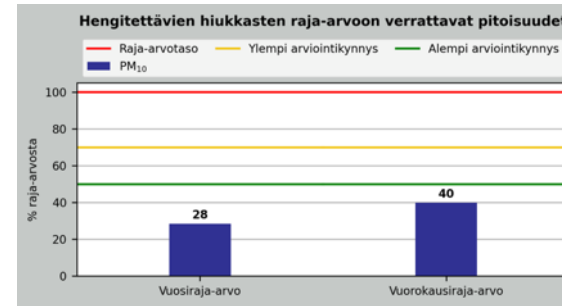
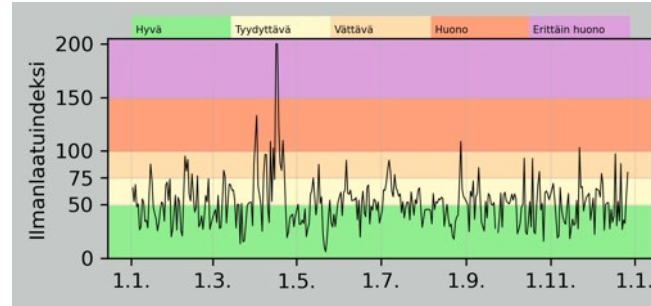
- PM₁₀ = 40% raja-arvosta, kun AAK = 50%

Ohjearvoja ei ylitetty.

- PM₁₀ huhtikuu 96% ohjearvosta

TRS pitoisuuksissa näkyi Pajusaaren sellutehtaan vaikutus.

- Hajutunteja (TRS > 3 µg/m³) 47 kpl (0,5 %)

Suosituksset

Jatkossa PM₁₀ pitoisuusseuranta 5 vuoden välein

- sama mittauspaikka
- kalenterivuoden kestävä
- jatkuvatoiminen menetelmä
- ▶ vertailtavissa raja- ja ohjearvoihin

Katupölyn torjuntaan tulisi kiinnittää huomiota

- KALPA3-tutkimushanke, Ritola, ym. (2021). <http://hdl.handle.net/10138/329698>

Suosittellaan pientaloalueella, jossa merkittävässä määrin puunpienpolttoa bentso(a)pyreeni yhdisteiden pitoisuusseuranta sekä tueksi pienhiukkasten jatkuvatoiminen pitoisuusseuranta

Lähdeluettelo

- 1) Karttakuva, muokattu Maanmittauslaitoksen selkokarttasarja-aineistosta 4/2022
- 2) Ilmakuva, Maanmittauslaitos, ortokuvasarja-ainesto, 4/2022
- 3) Valokuva, Matias Saunamäki / Mika Vestenius, 2021
- 4) Valokuva, Pentti Höri, <https://www.keskipohjanmaa.fi/uutiset/533991/katupoly-vaivaa-viela-kokkolassa-ja-pietarsaassa-tilannetta-helpottavia-sateita-ei-ole-tiedossa>, viitattu 6/2022
- 5) Valokuva, <https://www.ramirent.fi/blogi/polyntorjunta-osana-tehokasta-rakentamista>, viitattu 6/2022
- 6) Valokuva, Turun Sanomat, <https://www.ts.fi/teemat/101879>, viitattu 6/2022
- 7) Valokuva, Mats Andersson / EPA, <https://yle.fi/uutiset/3-10329241>, viitattu 6/2022
- 8) Valokuva, <https://www.metropoli.net/uutiset/lisaa-lunta-tulossa-nailla-toimenpiteilla-helsinki-kamppailee-lumikaaosta-vastaan/>, viitattu 6/2022
- 9) Valokuva, <https://www.metropoli.net/uutiset/lisaa-lunta-tulossa-nailla-toimenpiteilla-helsinki-kamppailee-lumikaaosta-vastaan/>, viitattu 6/2022
- 10) Valokuva, Estormix, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pulp_Mill_Kemi_2007_08_08.JPG, viitattu 6/2022
- 11) Valokuva, Sanne Katainen, <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/50e532b3-0c86-5162-8045-e611d12c07ef>, viitattu 6/2022
- 12) Valokuva, <https://www.pieksamaenvesi.fi/jatevedenpuhdistamon-remontti/>, viitattu 6/2022
- 13) Ritola, ym. 2021. Katupölyn lähteet, päästövähennyskeinot ja ilmanlaatuvaikutukset. KALPA3-tutkimushankkeen loppuraportti. <http://hdl.handle.net/10138/329698>

